

Številka: 2025-001.kzo/ml

Datum: 07. 01. 2025

Ministrstvo za zdravje RS
Štefanova ulica 5
1000 Ljubljana

Zadeva: ZZDej - N

Spoštovani,

Ministrstvo za zdravje je deležnike, ki so v okviru javne razprave podali pripombe na predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstveni dejavnosti (v nadaljevanju: predlog ZZDej-N), dne 13. 12. 2024 seznanilo z novim osnutkom predloga ZZDej-N. Na ta osnutek je Zdravniška zbornica Slovenije dne 19. 12. 2024 podala pripombe, ki jih podpira tudi Koordinacija zdravniških organizacij (KZO). KZO se je nato seznanil z informacijami o predvidenih nadaljnjih spremembah predloga ZZDej-N ter glede prejšnje različice in novih ugotovitev izpostavlja naslednje poudarke:

1. KZO uvodoma ugotavlja, da predlog ZZDej-N vsebuje nekatere nedodelane novosti, ki so nesistematično povzete iz drugih zakonov in povzročajo notranjo neskladnost zakonodaje (na primer uvedba instituta dejanskega lastnika, ki je tako nesistematično in pravno pomanjkljivo vnesen v zakon, da izvajanje zakona ni mogoče niti na abstraktni ravni). Te nedoslednosti je treba nujno odpraviti že pred nadaljnjo obravnavo predloga ZZDej-N, saj si ni mogoče zamisliti, kako bi jih lahko ustrezno rešili šele kasneje, v zakonodajnem postopku z amandmaji. Zato predlagamo, da se, dokler je to še mogoče, posveti več pozornosti kvalitetni pripravi predloga z vključitvijo vseh deležnikov, saj po vložitvi predloga v zakonodajni postopek takšna temeljita obravnava ne bo več mogoča. Glede na obseg predlaganih sprememb menimo, da je nujno ponovno omogočiti javno razpravo, sicer pa v pripravo končne verzije vključiti vsaj deležnike, ki so sodelovali pri prvotni javni razpravi.
2. KZO nasprotuje morebitnemu črtanju predvidenega dodatka za večje število opredeljenih pacientov, dodatka za premestitev v drug javni zavod, ter dela plače za delovno uspešnost zaradi doseganja nadpovprečnih rezultatov oziroma zaradi preseganja realizacije programa ZZS, kot so bili predvideni v dosedanjih osnutkih predloga novele ZZDej-N.

3. *KZO nasprotuje omejevanju dela zdravstvenih delavcev zunaj javnega zdravstvenega zavoda, ki bi bilo omejeno zgolj na nosilce naziva primarij in na nekaj zdravstvenih storitev, ki bi jih določil minister za zdravje. Če predlagatelj predvideva tovrstno omejevanje vrst storitev, naj jih določajo razširjeni strokovni kolegiji za posamezno področje. KZO meni, da je pogojevanje opravljanja zdravstvenih storitev z nazivom primarij nesprejemljivo omejevanje in nalaganje administrativnih bremen v zvezi s pridobitvijo tega naziva. Ta pogoj naj se določi drugače, na način, da bo opravljanje teh storitev dosegljivo širšemu krogu zdravstvenih delavcev.*
4. *KZO prav tako izraža nestrinjanje z institutom odgovornega nosilca in predlaga, naj se ta institut s predlogom črta iz zakonodaje. Posebej izpostavlja zadržke glede določanja delovnih izkušenj za odgovornega nosilca, pri čemer poudarja, da je Ustavno sodišče ureditev, ki je predvidevala takšne zahteve, že razveljavilo.*
5. *KZO nasprotuje uvedbi instituta dejanskega lastnika, ki ga predvideva predlog ZZDej-N. Ta institut ne le da nesorazmerno omejuje zasebno lastnino in svobodno gospodarsko pobudo, temveč je tudi nesistematično povzet iz drugih zakonodajnih področij, kjer takšna ureditev ni povezana s statusnimi spremembami, kot jih predvideva predlog. Predlagatelj očitno ni temeljito preučil narave in posledic tega instituta. Če želi zakonodajalec urediti vprašanja, povezana z lastništvom koncesionarjev, je to treba normativno natančno opredeliti in uskladiti z obstoječo zakonodajo, namesto da se uvajajo pravni eksperimenti. Takšni nejasni in neustrezni poskusi ne bodo zgolj otežili izvajanja zakona, temveč predstavljajo očitno neustavno poseganje v pravice obstoječih izvajalcev, kar bo verjetno vodilo v ustavnosodno presojo in posledično ustvarilo pravno negotovost ter nejasnosti glede uporabe zakonodaje.*
6. *KZO opozarja, da predlog ZZDej v 3. členu vključuje določilo, ki ga je Ustavno sodišče Republike Slovenije že razveljavilo, saj je omejevalo svobodo koncesionarjev pri razpolaganju z dobičkom. Ob tem se KZO sprašuje, koliko so predlagatelji sploh seznanjeni z veljavno zakonodajo in sodno prakso na tem področju. Zato KZO resno priporoča, da se v pripravo predloga zakona vključi več pravnih strokovnjakov ter da se predhodno posvetovanje z deležniki, ki lahko opozorijo na takšne pomanjkljivosti, znatno okrepi.*
7. *Prav tako KZO nasprotuje prepovedi sklepanja podjemnih pogodb s samostojnimi podjetniki posamezniki, saj takšen ukrep brez razumne utemeljitve uvaja neenako obravnavo zdravstvenih delavcev glede na njihov status in predvsem neenakopravno obravnavo v primerjavi z drugimi poklici. V Sloveniji številni poklici, vključno z intelektualnimi, kot so novinarji, ekonomisti, profesorji itd., svoje storitve opravljajo v različnih statusnih oblikah. Politika pa ne ponuja nobenega razumnega ali pravno utemeljenega razloga, zakaj bi se omejevanje izvajanja dela prek statusa samostojnega podjetnika usmerjalo izključno proti zdravstvenim poklicem. Takšno omejevanje se zdi osnovano zgolj na PR ciljih, usmerjenih na področje zdravstva, in povsem zanemarljivo stvarnost načina opravljanja storitev v vseh drugih sektorjih, kar pomeni, da tega vprašanja ni mogoče ločeno urejati le za eno področje. Razumljivo je, da gre pri tem v ozadju za vprašanje obdavčitve prihodkov, vendar osnovno pravilo davčne ureditve zahteva, da mora biti ureditev čim bolj enotna za vse davčne zavezance.*

KZO izraža razočaranje nad razvojem besedila predloga ZZDej-N po zaključku javne razprave. Namesto da bi se predlog osredotočil na krepitev javne zdravstvene mreže in izboljšanje dostopnosti pacientov do zdravstvenih storitev, uvaja pravne eksperimente, ki prinašajo negotovost in nepotrebna tveganja. Predlagatelj tudi ni izkoristil priložnosti, da bi ustrezno odpravil ponesrečene rešitve iz prejšnje novele zakona, sprejete leta 2017, kot je institut odgovornega nosilca zdravstvene dejavnosti, ki ga kljub ustavnosodni kritiki v tej obliki ohranja.

KZO zato predlaga, da se predlog zakona vrne v strokovno in pravno-tehnično uskladitev ter da se po potrebi ponovno omogoči javna razprava. Le tako bo mogoče doseči, da bo predlog ustrezno urejal področje zdravstvene dejavnosti in prispeval k stabilnemu ter dostopnemu zdravstvenemu sistemu.

Lep pozdrav,

*za KZO Miha Lukač, dr. med.
vodja KZO v letu 2025*

KZO:

ZZS – predsednica prof. dr. Bojana Beović, dr. med.

SZD – predsednik prof. dr. Radko Komadina, dr.med.

FIDES – predsednik Damjan Polh, dr. med.

SZZZZS – predsednik Miha Lukač, dr. med.

Vročiti elektronsko!